

Program Glavne skupščine in kongresa UJU v Ljubljani, dne 5., 6., in 7. avgusta t. l.

Vsak udeleženec dobi ob prihodu v Ljubljano kongresno brošuro, iz katere so razvidni vsi podrobni podatki zborovanj in prireditev v teh dneh ter podrobna navodila za vse udeležence. Na železniški postaji na glavnem kolodvoru v Ljubljani bo poslovala centralna kongresna pisarna, v kateri se mora vsak udeleženec javiti in se legitimirati, da dobi kongresni znak in vse potrebne dokumente.

Dne 5. avgusta (nedelja)
dopolodne.

I.

Seja Glavnega odbora UJU ob 8. uri dopoldne v mestni posvetovalnici na magistratu.

Dnevni red:

1. Izveštaj izvršilnega odbora.
2. Predlogi namenjeni skupščini.
3. Sporazum o delu zborovanja delegatov, glavne skupščine in kongresa.

II.

popoldne.

Ogledovanje mesta: Rožnik — Francoski okopi — Bellevue. Zbirališče ob 3. uri pred Narodnim domom, Aleksandrova cesta pri spomeniku Primoža Trubarja. (Samo za nedelegate, delegate opozarjamo na delegacijsko zborovanje ob 5. uri v hotelu Union.)

Zborovanje delegatov učiteljskih društev in Glavnega odbora UJU ob 5. uri popoldne v veliki dvorani hotela Union.

Dnevni red:

1. Otvoritev zborovanja in overovljenje polnomočja.
2. Razdelitev na sekcije, katere bodo vzele v pretes teme, ki so na dnevnem redu kongresa.
3. Sporazum o najvažnejših učiteljskih zahtevah, ki jih je treba unesti v resolucije kongresa.

III.

zvečer.

Ob 7. uri zvečer pozdravni večer na vrtu restavracije Zvezda. Kongresni trg. Na sporedu: godba, petje, nagovori itd.

Dne 6. avgusta (ponedeljek)
dopolodne.

I.

Tretja glavna skupščina UJU ob 8. uri dopoldne v veliki dvorani hotela Union.

Dnevni red:

1. Otvoritev skupščine.
1. Izbor potrebnih odborov in sekretarjev.
3. Poročilo o delu Glavnega in Nadzorovalnega odbora Udruženja.
4. Proračun (budget) Udruženja za l. 1923./24.
5. Predlog za izpremembo pravil.
6. Poslovnik.
7. Izvolitev Glavnega in Nadzorovalnega odbora Udruženja.
8. Predlogi.

Ogledovanje mesta: Muzej — tobačna tovarna. Zbirališče pred opernim gledališčem v Gledališki ulici ob 9. uri dopoldne. (Samo za nedelegate, delegate opozarjamo na Glavno skupščino ob 8. uri dopoldne v hotelu Union.)

Umetniška razstava kluba »Mladh«. Zbirališče pred Prešernovim spomenikom ob 11. uri dopoldne.

II.

popoldne.

Tretja glavna skupščina UJU v veliki dvorani hotela Union (nadaljevanje).

Ogledovanje Učiteljske tiskarne in razstave njenih izdelkov se vrši vsak dan in naj se v to svrhu zgledajo zainteresirani v pisarni Uč. tiskarne, kjer jim bo tolmač na razpolago.

Ogledovanje mesta: Strojne tovarne in livarne (zvonarna) — Ljubljanski grad — zbirališče ob 3. uri popoldne na St. Jakobskem trgu. (Samo za nedelegate, delegate opozarjamo na nadaljevanje Glavne skupščine UJU v hotelu Union.)

Narodna galerija. Zbirališče pred Prešernovim spomenikom ob 5. uri pop.

III.

zvečer.

Velika javna telovadba, ki jo priredita na čast udeležencem kongresa obe ljubljanski sokojski župi ob 7. uri zvečer na

trgu Tabor. Spored je razviden iz lepakov.

Narodna zabava. Po končani telovadbi se vrši istotam narodna zabava.

V sučaju dežja se preloži telovadba na 7. avgusta in se vrši ta dan koncert Glasbene Matice ki je 7. avgusta na programu.

Dne 7. avgusta (torek).

I.

dopolodne.

Drugi kongres UJU. Pričetek ob 8. uri dopoldne v veliki dvorani hotela Union.

1. Otvoritev kongresa.
2. Volitev odbora in sekretarjev.
3. Pozdravi.
4. Referati:

a) O jedinstvu osnovnega pouka v naši državi z obzirom na učne predmete v katerih je treba izvesti jedinstvo in enotnost pouka v celi državi.

b) Višja učiteljska izobrazba, v zvezi z vprašanjem Višje Pedagoške Šole, vprašanjem o sprejemanju učiteljev na Univerzo in vprašanjem reorganizacije učiteljskih.

c) Problem moderne vzgoje v jugoslovanskem pravcu, dr. Stane Rape, učit. osn. šole v Ljubljani.

5. Predlogi.

Ogled Učiteljske tiskarne in razstave izdelkov, kakor 6. avgusta popoldne.

Ogledovanje mesta: Umetniška razstava v Jakopičevem paviljonu. Zbirališče pred Narodnim domom, na Aleksandrovi cesti ob 11. uri dopoldne.

II.

popoldne.

Ogled Učiteljske tiskarne in razstave izdelkov, kakor 6. avgusta.

Ogledovanje mesta: Pliarna in elektrarna, l. mestna deška šola in Tvornica učil in šolskih potrebščin. Zbirališče pred drž. učiteljskim na Resljevi cesti 10 ob 2. popoldne.

Ogled tovarne za papir v Vevčah, Zbirališče pred deželno bolnico, ozir. gluhošolnico na Zaloški cesti in za one, ki se peljejo s tramvajem, pri tramvajski remizi ob 2. uri popoldan. Pešizlet ob Ljubljani.

III.

zvečer.

Koncert Glasbene Matice na čast udeležencem kongresa ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela Union.

Dne 8. avgusta (sreda).

Izleti po Sloveniji.

Znižana vožnja. Za izletnike je ministrstvo saobračaja z odlokom M. S. Br. 24.100 dovolilo polovično vožnjo po kongresu na drž. žel. iz Ljubljane do Bohinjske Bistrice, Bleda, Planice in do Kamnika. Izkaznice za železnico dobe člani v centralni kongresni pisarni v dneh kongresa.

Kamniške planine: 8. avgusta. Kamniška Bistrica, Kamniško sedlo. Dvodnevni izlet. Odhod iz Ljubljane z državnega kolodvora ob 8.02 uri zjutraj. Povratek iz Kamnika dne 9. avgusta ob 16.05 uri popoldne.

Bled in Bohinj: 8. avgusta. Javornik, Vintgar, Bled, Bohinjska Bistrica. V Bohinjski Bistrici prenočevanje. — 9. avgusta: zjutraj peš do Bohinjskega jezera, k izviri Savice. Odhod iz Ljubljane 8. avgusta na glavnem kolodvoru ob 6.47 zjutraj. Povratek 9. avgusta na glavni kolodvor v Ljubljani ob 21.45 uri zvečer.

Triglavska tura: 8. avgusta. Mojstrana. — Vrata. — Triglav. — Sedmera triglavska jezera. — Bohinjsko jezero. — Bled. — Štiri do petdnevni izlet. Oprema turistovska. — 8. avgusta. Odhod iz Ljubljane na Glavnem kolodvoru ob 6.47 zjutraj. Prihod v Mojstrano ob 9.56 dopoldne. — Slap Peričnik, 1 uro (daljši odmor). — Vrata, Aljažev dom, 2 uri (Prenočevanje). — 9. avg. zjutraj čez Prag na Kredarico (2512 m), 5 ur. (Prenočevanje). — 10. avgusta. Vrh Triglava (2864 m), 1 uro. — Sedmera triglavska jezera. — Koča pri Sedmerih triglaviških jezerih, 5 ur. (Prenočevanje). — 11. avgusta. Bohinjsko jezero. Slap Savice, 3 ure. Bohinjska Bistrica, 2½ ure. (Prenočevanje). — 12. avgusta. Odhod na Bled ob 4.08 zjutraj. Povratek, prihod v Ljubljano ob 18.41 ali 21.16 zvečer. — Tega izleta se lahko udeleže tudi

izletniki brez turistovske opreme, ki nameravajo samo do slapa Peričnika (enodnevni izlet) ali v Vrata — Aljažev dom (dvodnevni izlet), ali enodnevni izlet v Kranjsko goro in Pišenco.

Izpremembe in vsa podrobna navodila, ki se pojavijo tekom teh dni bodo razvidne iz kongresne številke Uč. Tov., ki izide v torek dne 7. avgusta zjutraj in se bo prodajala pred kongresno dvorano, v centralni kongresni pisarni, knjižarni Učit. tiskarne in pri kolporterjih na ulici. Kongresna številka Učit. Tovariša izide v torek dne 7. avgusta zjutraj.

Ivan Dimnik:

Naš tisk.

Jugoslovensko učiteljsko ima sicer že danes mnogo svojih listov, toda kot popolne naše tiskovne organizacije še ne moremo smatrati, zato se mi zdi umestno, da ob priliki kongresa ponovno opozorimo na to važno vprašanje, na — organizacijo našega tiska.

Danes imamo sledeče jugoslovanske učiteljske in prosvetne liste:

Centralni listi:

»Narodna Prosveta«. Organ Udruženja Jugoslovanskega Učiteljstva. Uredništvo: Beograd, Učiteljski Dom. Uprava: Beograd, Učiteljski Dom.

»Učiteljski list«. Glasilo »Zveze Jugoslovanskih Učiteljskih društev v Trstu«. Uredništvo: a) Za slovenski del: Sežana na Krasu (Italija), b) Za Hrvatski del: Buzet (Istra). Uprava: Trst, Molin Grande, 16/I.

Glasila poverjeništev UJU:

»Jedinstvo«. Učiteljski staleško-prosvetni list. Izdaje: Udruženje Jugoslovanskega Učiteljstva — Pover. Zagreb. Uredništvo: Zagreb, Ilica 83. Uprava: Udruženje Jugoslovanskega Učiteljstva — Pov. Zagreb, Učiteljski dom.

»Pokret«. List Udruženja Jugoslovanskega Učiteljstva. — Poverjenišтво u Splitu. Uredništvo in uprava v Splitu.

»Učiteljski Tovariš«. Glasilo Udruženja Jugosl. Učiteljstva — Poverjenišтво Ljubljana. Uredništvo in uprava: Ljubljana, Učiteljska tiskarna.

Drugi prosvetni, stanovski in strokovni listi:

»Učitelj«. Pedagoški in znanstveni list. Organ Udruženja Jugoslovanskega Učiteljstva. Uredništvo: Beograd, tč. Smiljaniceva 35. Uprava: Beograd, Učiteljski dom.

»Napredak«. Naučno pedagoška smotra. Izdaje: Hrvatsko Pedagoški književni zbor. Uredništvo: Zagreb, Učiteljski dom. Uprava: Zagreb, Primorska ul. 11.

»Popotnik«. Pedagoško znanstveni list. Izdaja: UJU — Pov. Ljubljana. Uredništvo: Ptuj. Uprava: Ljubljana, Učiteljska tiskarna.

»Školski Pokret«. Mesečni pedagoški časopis. Vlasnik: Učiteljski zbor sr. Leskovačkog. Uredništvo in uprava: Leskovac, Srbija.

»Učiteljska Iskra«. Prosvetno školski časopis. Uredništvo in uprava: Kragujevac (Srbija).

»Prosvetni Pregled«. Glasnik za školu i društvo. Uredništvo in uprava: Novi Sad, Futoška ul. 77.

»Prosvjeta«. Organ društva »Prosvjeta«. Uredništvo in uprava: Sarajevo.

»Hrvatski Učiteljski Dom«. Glasilo Hrv. Ped. Knjiž. Zbora, Hrv. Učiteljske štedne-Predjajne pa pripomočne i posmrtno zadruge. Uprava in uredništvo: Zagreb, Učiteljski Dom.

»Učiteljski Vesnik«. Za potrebu škole i učitelja. Izdaje: Učiteljsko D. D. »Natošević« u Novem Sadu. Uredništvo in uprava: Novi Sad, »Natošević«, uč. D. D.

»Prosvetni Radnik«. Organ Učiteljskog Akcionarskog društva »Zavičaj«. Uredništvo in uprava: Skoplje, Društvo »Zavičaj«.

»Nova Škola«, prosvetni časopis. — Uredništvo in uprava: Sarajevo.

»Grajanska Škola«, organ Udruženja građanskih škola u kralj. SHS. — Uredništvo: Novi Sad. Uprava: Maribor.

Gospodarsko stanovski listi:

»Učiteljska Zadruga«. Glasnik Učiteljske Zadruga A. D. Uredništvo in uprava: Beograd, Učiteljska Zadruga A. D., Učiteljski Dom.

Srednješkolski profesorski listi:

»Glasnik Profesorskog Društva«. Uredništvo in uprava: Beograd, Ratarska 6.

»Nastavni Vjesnik«. Izdaja: Društvo Hrv. Srednješkolskih Profesora. Uredništvo in uprava: Zagreb, Meduličeva ul. 33.

Uradni in službeni listi:

»Službene Novine« Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca. Uredništvo in uprava: Beograd, Državna Štamparija.

»Uradni list« pokrajinske uprave za Slovenijo. Uredništvo in uprava: Ljubljana, Delniška tiskarna, Miklošičeva cesta.

»Prosvetni Glasnik«. Službeni list ministarstva prosvete kraljevine SHS. Uredništvo: Beograd, Dušanova ulica 5. Uprava: Beograd, Državna Štamparija.

»Osnovna nastava«. Službeni organ odeljenja za osnovnu nastavu u Ministarstvu Prosvete, objavljivače službeni rad tog odeljenja, sve razpise, upustva, važne odluke itd. (Je bil šele podpisan uradni ukaz o ustanovitvi lista.)

Mladinskega in prosvetnega tiska, ki naj bi bil namenjen najširšim plastem našega naroda, ne omenjam, ker tvori to posebno poglavje v organizaciji našega tiska.

Dotičem se v prvi vrsti našega stanovskega tiska, ki je duša in srce naše organizacije.

Predvsem bi vsako poverjenišтво UJU moralo imeti svoje stanovsko glasilo, ker brez istega je uspešno delovanje poverjeništv in včlanjenih okrajnih društev nemogoče.

Upeljati bi se morala obvezna naročitev stanovskega glasila poverjeništv za vse v ov. včlanjene člane ter bi se naročnina pobirala skupno s članarino od okrajnih društev, kakor je to upeljalo pov. UJU za Slovenijo v Ljubljani in za Dalmacijo v Splitu. To se vnese v poslovnik poverjeništev in v pravila okrajnih društev.

Ko bi bilo to izpeljano, bi se morala na enak način upeljati obvezna naročitev centralnega stanovskega glasila za vse člane UJU.

To bi bila šele solidna podlaga za fuzijo vseh pokrajinskih pedagoških in šolskih listov poverjeništev v eno močeno pedagoško znanstveno polmesečno izhajajočo revijo, ki je predpogoj našemu kulturno-pedagoškemu in duhovnemu ujedinenju. Brez tega bomo še dolgo hodili vsak v svojo smer, kar se tiče duhovne organizacije in orientacije.

Tudi ta list bi moral biti obvezen za vse člane UJU. Da je to mogoče, se lahko naši južni bratje in tovariši prepričajo v Sloveniji, kjer je že dolgo upeljano na enak način, kakor zgoraj omenjeno, tudi obligatna naročitev pedagoško znanstvene revije poverjeništv in si danes člani neobligatne naročitev obeh listov niti misliti ne morejo.

Velike naloge nas čakajo še potem z organizacijo našega mladinskega in prosvetno vzgojnega tiska za najširše plasti našega naroda, kot opora in predpogoj uspešnega tozadavnega našega delovanja.

Ni pa drzna misel ustanovitev tudi lastnega dnevnega tiska, temveč bo to postala neobhodna potreba, če bomo hoteli prepričati, da nam politična arena ne bo sproti uničevala našega najširšega vzgojnega dela in da nas s slabimi zakoni in določbami v njih ne bo ovirala pri njem.

Učitelj.

Motto: Sve za druge, za sebe ništa...

Uvijek sam se ponosio, što sam bio, djelovao i djelovat ću kao učitelj. Uvijek sam snatio i gledao liepu budućnost Hrvata i sve slavenske braće po radu učitelja koji su najpozvaniji, da srediđu narodne prilike i neprilike, siju ljubav i snošljivost, bratsku i sveslavensku uzajamnost, a najpače: prinose kaničak po kaničak u izgradnji sveopćeg narodnog blagostanja, sreće i zadovoljstva, dižući svuda čist i neokaljan barjak prosvjete.

U tom nastojanju krijepio me duh onih pučkih hrvatskih učitelja, koji su na raznim područjima ljudskog duha osvetlali lice svoje, ne zatajivši nikada i nigdje svojega podrijetla, kao: Filipović, Fabković, Kobali, Ivkanec, Modec, Rački, Basariček, Varjačić, Fijam, Milaković, Kranjčević, Kuhač, Novak, Leskovar, Dobronić, Široka, Dvorniković, Košćević, Hirc, Truhelkova, Pogačićka, Dlušić, Jukić, Tomašić, Bartuš, dr. Čajkovac, Šimunović, Sirovica, Čuvaj, Toni, Ilijć, Dür, Trstenjak, Kešuc, Glambayeva, Kemof, Lang, Krajašić, Skavić i mnogi drugi, među kojima treba spomenuti i ov-